Memo instellen verbodsgebied honden plantsoen Roelof Hartplein

Het huidige voorstel voor het instellen van een hondenverbod voor het plantsoen Roelof Hartplein komt voort uit een langer en breder lopende discussie in de buurt over de functie en het gebruik van het plantsoen.

Ontstaan plantsoen
De beplanting met Rododendrons en het hekwerk om het grasveld heen die samen het plantsoen op het Roelof Hartplein vormen, zijn het resultaat uit het verleden van actieve inzet door een betrokken aanwonende buurtbewoner richting gemeente.

Recente ontwikkeling
Het plantsoen wordt de laatste jaren meer gebruikt door omwonenden, al is dit nog steeds vrij bescheiden in aantal en frequentie. Er spelen in de warmere perioden soms kinderen en er wordt in die warmere perioden soms een picknick door omwonenden gehouden. Sommige buurtbewoners laten er hun hond uit, en dit gebeurt aannemelijk het hele jaar door. Hierbij wordt niet altijd voldaan aan de algemeen Amsterdam geldende aanlijn- en opruimplicht voor hondenpoep.

Over het gewenste gebruik van het plantsoen bestaat verschil van mening tussen buurtbewoners, wat in enkele gevallen tot vervelende interacties tussen buren heeft geleid. De een ziet het bij voorkeur als een esthetische groenvoorziening die niet betreden mag worden. Spelende kinderen -vooral voetballend- zouden schade aan de kwetsbare struiken kunnen veroorzaken. Ook picknicken en barbecueën zou niet gewenst zijn in verband met geluidsoverlast, schade aan groen en zwerfafval.
Anderen wijzen op de spaarzame aanwezigheid van groen in deze buurt, de afwezigheid van formele speelvoorzieningen in de buurt en men dat het plantsoen juist wel actiever recreatief gebruikt mag worden door de buurt.

De bewoners met verschillende opvattingen weten ieder via mails, meldingen en bestuurlijke of ambtelijke spreekuren hun weg naar het stadsdeel te vinden. In 2024 heeft de gemeente zelf met een niet-bindend gedragsbord geprobeerd een compromis te vinden, dat grofweg neer kwam op: '*Wel spelen, niet voetballen; wel picknicken, niet barbecueën en geen overlast veroorzaken; wel honden uitlaten, maar poep opruimen*'. Lang hing aan het hek een bordje 'verboden voor honden', terwijl er geen formeel verbod was. Dit bordje is vanwege het plaatsen van het gedragsbord verwijderd, waardoor verschillende bewoners verontwaardigd en onterecht meenden dat de gemeente het hondenverbod zou hebben opgeheven. Het gedragsbord leidde zo ook al snel weer tot bezwaren rond de verschillende functies en gebruik en is weer verwijderd.

Formele en informele situatie
De locatie is in het Omgevingsplan (bestemmingsplan Museumkwartier - Valeriusbuurt 2022) bestemd als 'groen', zoals dit is bedoeld voor parken, plantsoenen, groenvoorzieningen, speelvoorzieningen e.d.

Het hekwerk dient primair ter preventieve bescherming van de kwaliteit van het groen, maar houdt formeel geen verbod op het betreden van het groen in. Het groen is openbare ruimte. Er is een hekwerk met slot waarvan de afdeling Stadswerken de sleutel heeft om het plantsoen periodiek met materieel te kunnen betreden omwille van onderhoud. In de loop der tijd zijn daarnaast -vermoedelijk door omwonenden- twee bouten en moeren verwijderd waardoor een ander klein deel van het hek bij wijze van klapdeurtje open en dicht te maken is. Hierdoor is het

plantsoen te betreden zonder over het hek te hoeven klimmen. Dit ‘deurtje’ bevindt zich aan de rustiger woonzijde van het plantsoen en is vermoedelijk bekend bij een klein aantal omwonenden.

Zou het plantsoen formeel een speelvoorziening zijn, dan gold automatisch een hondenverbod. Er is in het verleden gekeken of dit plantsoen als speelvoorziening kon worden aangewezen. Maar dat is in de huidige situatie met een druk nabij verkeersplein omwille van luchtkwaliteitseisen niet mogelijk. Mochten plannen om de Roelof Hartstraat en Van Baerlestraat her in te richten als onderdeel van de tweede fietsloper van Amsterdam in de komende jaren doorgang vinden en op langere termijn het autoverkeer op deze route substantieel afnemen, dan zou dat ooit opnieuw kunnen worden bekeken. Maar momenteel is dit geen optie.

Motivatie tot voorstel

Het voorstel is nu een hondenverbod voor het plantsoen aan te wijzen, zodat nog beter gehandhaafd kan worden op hondenpoep in het plantsoen. Gebruik van het groen is immers toegestaan en het is begrijpelijk dat in dit gebied met weinig groen en geen speelvoorzieningen omwonenden dit in toenemende mate doen. Dit moet dan ook schoon en veilig mogelijk zijn. Dit hondenverbod lost een belangrijk deel van het buurtgeschil in de omgeving op, omdat op een enkeling na de overlast van hondenpoep door alle partijen als het meest storend wordt ervaren. Voor hondenbezitters geldt verder dat uitlaten overal in de openbare ruimte is toegestaan -met inachtneming van de aanlijn- en opruimplicht- en dat nabij groen aan verschillende kades en groenstroken (Reinier Vinkeleskade, Hobbemakade) die zelden recreatief gebruikt worden, een acceptabel alternatief is om honden ook gras te bieden.

Aanvullende actie

Als aanvulling op deze maatregel zijn de acht actiefste melders en betrokken bewoners van het afgelopen jaar recentelijk van het voornemen tot dit besluit op de hoogte gesteld en uitgenodigd in aanloop naar de lente samen te komen om met elkaar uit te wisselen en te proberen gezamenlijke afspraken te maken over het gebruik van het plantsoen. Hier is direct door de meesten positief (de voorstanders) tot begripvol (de hondenbezitters) op gereageerd. In deze uitnodiging is vanuit de gemeente ook voorgesteld te kijken naar het gezamenlijk aanpakken van zwerfvuil, al dan niet in de vorm van een samenwerking met de cliënten van de Leger des Heils-locatie aan het plein.